

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์บ้านแม่แฮน้อย อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่” นั้นมุ่งศึกษาถึงปัจจัยและองค์ประกอบที่มีส่วนสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์บ้านแม่แฮน้อย เพื่อพัฒนากระบวนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์บ้านแม่แฮน้อยอย่างมีส่วนร่วม ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาแนวทางในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์บ้านแม่แฮน้อยและแนวทางในการเชื่อมโยงกลุ่มในรูปของเครือข่ายกับกลุ่มออมทรัพย์อื่นๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ โครงการวิจัย “แนวทางการพึ่งตนเองของชุมชนด้านเศรษฐกิจและสุขภาพ บ้านแม่แฮน้อย ตำบลแม่่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่” (โครงการแนวทางการพึ่งตนเองของชุมชนบ้านแม่แฮน้อย) ได้รับสนับสนุนการทำวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค (สกว. ภาค) ตลอดระยะเวลาในการศึกษาวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ในชุมชนที่นอกเหนือไปจากการจัดการกลุ่มออมทรัพย์ด้วย ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังให้การศึกษาวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนและความร่วมแรงร่วมใจกันของคนในชุมชนตลอดจนองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ที่แวดล้อมชุมชนในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนได้

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

1. ประชากรศึกษา และ ทีมวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย “แนวทางการพึ่งตนเองของชุมชนประเด็นเศรษฐกิจและสุขภาพ บ้านแม่แฮน้อย ตำบลแม่่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่” ได้การสนับสนุนการวิจัย โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย ประชากรเป้าหมายจึงเป็นชาวบ้านบ้านแม่แฮน้อยทั้งที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์และไม่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ ซึ่งรวมถึงทีมวิจัยในพื้นที่ด้วย

การดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ มีกลุ่มคนที่มีความสำคัญที่ทำให้งานวิจัยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ นักวิจัยหลักของโครงการวิจัย คือ นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2 คน (รวมผู้วิจัย) และ นักวิจัยในพื้นที่ คือ ชาวบ้านบ้านแม่แฮน้อย ประกอบด้วย คณะกรรมการหมู่บ้าน เยาวชน พ่อบ้าน และแม่บ้าน จำนวน 14 คน และ ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ผู้อาวุโสในหมู่บ้าน อบต.แม่่นาจร

อาจารย์โรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ เจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แฮ อาจารย์มหาวิทยาลัย
เจ้าหน้าที่มูลนิธิโครงการหลวง เจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อชุมชน คณะเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และนักวิจัยอิสระ จำนวน 28 ท่าน ดังแสดงรายชื่อใน ภาคผนวก

2. ขอบเขตด้านกระบวนการ

การวิจัยครั้งนี้ประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research หรือ PAR) ซึ่งการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม นั้น เป็นกระบวนการวิจัยที่
เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนที่มีปัญหาร่วมกันหรือมีความสนใจอยากเห็นการเปลี่ยนแปลงร่วมกัน โดยเป็น
การเชื่อมโยงกันระหว่างการปฏิบัติ (Action) กับการวิจัย (Research) ซึ่งจะทำให้เกิดกระบวนการ
เรียนรู้ กระบวนการวิจัยแบบนี้เป็นกระบวนการวิจัยที่เป็นวงจรต่อเนื่องของการวางแผน (Planning)
การลงมือตามแผน (Action) การสังเกต (Observation) วิถีปฏิบัติและผลของการปฏิบัติและสะท้อน
ความคิดเห็นเชิงวิพากษ์หรือการทบทวน ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล (Critical reflection) ต่อวิธีการ
ปฏิบัติและผลของการปฏิบัติ เพื่อที่จะร่วมกันวางแผนใหม่ (Re – planning) โดยทำอย่างนี้เป็นวงจร
ต่อเนื่อง ทั้งนี้ความรู้ ความเข้าใจที่เรียนรู้จากกิจกรรมที่เกิดขึ้นก่อนจะถูกใช้เป็นบทเรียนในการ
พัฒนาและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติของกิจกรรมถัดไป จะเห็นได้ว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วน
ร่วมนั้นมีใช้เทคนิคเฉพาะหากเป็นกระบวนการวิจัยโดยรวม (Methodology) ที่ประกอบไปด้วยโลก
ทัศน์และเทคนิค (อุทัย, 2539 อ้าง โดย สุภาวดี, 2545 : 32) ดังนั้นในแต่ละขั้นตอนหรือกิจกรรม ไม่
ว่าจะเป็นการวางแผน การลงมือปฏิบัติ การสังเกต การสะท้อนความคิดเห็น และการวางแผนใหม่
นั้นต้องเกิดขึ้นจากการร่วมมือกันของทุกๆ ฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการที่จะปฏิบัติการในทุกๆ
ขั้นตอน หรือในทุกๆ กิจกรรมดังกล่าว ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนดังแสดงไว้ใน ตารางที่ 1

3. ข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล (ตาราง 2)

การรวบรวมข้อมูล

โดยการรวบรวมจากรายงาน เอกสาร สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และการดำเนิน
กิจกรรมตามแผนกิจกรรมของโครงการวิจัย “แนวทางการพึ่งตนเองของชุมชนด้านเศรษฐกิจและ
สุขภาพ บ้านแม่แฮน้อย ตำบลแม่่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่” ระยะที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

- 1) เวทีประชุมของชาวบ้าน โดยในระยะแรกเป็นการดำเนินการประชุมโดยเจ้าหน้าที่
ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แฮ และตัวแทนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย สำนักงาน

ภาค ในระยะต่อมา เป็นการดำเนินการประชุมโดยผู้วิจัยร่วมกับทีมวิจัย หรือโดยทีมวิจัยกับชาวบ้าน บ้านแม่แฮน้อย โดยผู้วิจัยเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์ ได้แก่ การประชุมเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับงานวิจัย การประชุมของกลุ่มออมทรัพย์บ้านแม่แฮน้อย และการประชุมอื่นๆ ของหมู่บ้าน เป็นต้น

2) เทคนิคการประชุมแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ (Appreciation, Influence and control : A-I-C) มนตรี (2545, อ้างแล้ว) กล่าวว่า เป็นเทคนิคที่มีการระดมสมอง ทำให้เกิดความเข้าใจในสภาพปัญหา ค้นพบความต้องการ ชัดจำกัดและศักยภาพของผู้เกี่ยวข้องในเรื่องต่างๆ ผลที่ได้เกิดจากทุกคนมีส่วนร่วมคิด ตัดสินใจ และยอมรับซึ่งกันและกัน ซึ่งผู้วิจัยใช้เทคนิคนี้เพื่อสอบถามความต้องการของชาวบ้านในการทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน และพัฒนาความต้องการนั้น เป็นประเด็นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

3) การสัมภาษณ์ ทั้งแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และไม่มีโครงสร้าง (Non-Structured Interview) ได้แก่

3.1) การสัมภาษณ์โดยไม่จำกัดคำตอบ (Non-Directive Interview) ไพบูลย์ (2541 : 92) อธิบายว่า เป็นการสัมภาษณ์ที่ปล่อยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ ได้มีโอกาสระบายหรือแสดงความคิดเห็นของตนไปเรื่อยๆ ตามความพอใจ ผู้วิจัยจะตั้งคำถามแบบกว้างๆ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของชาวบ้าน บ้านแม่แฮน้อยที่มีต่อการดำเนินงานต่างๆ ของกลุ่มออมทรัพย์ ทั้งที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิก กลุ่มออมทรัพย์ และคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์

3.2) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ไพบูลย์ (2544 : 135) อธิบายว่า เป็นการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งต้องการข้อมูลละเอียดลึกซึ้งเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยจะเป็นผู้สัมภาษณ์เอง ไม่ใช้ผู้เก็บข้อมูลหรือพนักงานสัมภาษณ์คนอื่น และต้องตั้งแนวคำถามกว้างๆ เตรียมไว้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยผู้สัมภาษณ์ต้องมีจุดสนใจอยู่ก่อนแล้ว และพยายามหาคำสนทนาของผู้ให้สัมภาษณ์เข้ามาสู่จุดที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจะรู้อยู่ก่อนว่าต้องการข้อมูลอะไร ชนิดใด จึงพยายามโยนเข้าหาประเด็นที่ตนต้องการในลักษณะที่จะล้วง (Probe) เอาเอาข้อเท็จจริงออกมาเฉพาะจุดนั้นๆ อาจต้องกำหนดตัวผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) ไว้เป็นการเจาะจงก่อน ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ในลักษณะนี้ ได้แก่ การสอบถามถึงสาเหตุที่ชาวบ้านเลือกทำกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ ร่วมกันกับแกนนำชาวบ้านบ้านแม่แฮน้อย การค้นหาทีมวิจัยในพื้นที่ เป็นต้น

3.3) การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล (Individual Interview) การเจาะกลุ่มสัมภาษณ์ (Focus Group Interview) ในการสอบถามข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบริบทชุมชน และข้อมูลบางอย่างเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์โดยการสอบถามแกนนำชาวบ้าน ผู้อาวุโส สมาชิกและคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์

4) การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ซึ่งเป็นการนั่งสนทนากันระหว่างกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์กับผู้สัมภาษณ์ โดยผู้สัมภาษณ์จะเป็นผู้ดำเนินการสนทนา เป็นผู้คอยจุดประเด็นการสนทนา เพื่อชักจูงให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ (สุภาวิณี, 2545: 20 อ่างแล้ว) ผู้วิจัยใช้เทคนิคนี้ในการสรุปบทเรียนหลังการทำกิจกรรมร่วมกันกับทีมวิจัยและชาวบ้าน รวมถึงการคืนข้อมูลให้กับชุมชน

5) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant-Observation) จุมพล (2520: 149) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการสังเกตการณ์ที่ผู้สังเกตไปร่วมอยู่ในหมู่ผู้ที่ถูกสังเกต และมีการร่วมกระทำกิจกรรมกัน โดยผู้สังเกตเป็นสมาชิกผู้หนึ่งของกลุ่มที่ทำงานหรือมีกิจกรรมร่วมกันอยู่นั้น ซึ่งผู้วิจัยใช้เทคนิควิธีนี้ขณะเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์

6) การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) จุมพล (2520, อ่างแล้ว) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการสังเกตการณ์ที่ผู้สังเกตอยู่นอกวงของผู้ถูกสังเกต กระทำตนเป็นบุคคลภายนอกโดยไม่เข้าไปร่วมกิจกรรมที่กลุ่มกำลังทำกันอยู่ ผู้วิจัยใช้เทคนิคนี้สังเกตบทบาทของสมาชิกและคณะกรรมการของกลุ่มออมทรัพย์ รวมถึงแกนนำชาวบ้านในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์ที่ดำเนินการโดยชาวบ้านเอง เช่น กิจกรรมการฝึกอบรมการจัดทำบัญชีออมทรัพย์ รวมถึงในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของหมู่บ้าน ไม่เฉพาะแต่กิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์

7) การจดบันทึกและการบันทึกเสียง โดยใช้เครื่องบันทึกเสียงแบบไมโครโฟนบันทึกเสียงในตัว เพื่อบันทึกเนื้อหาและบรรยากาศ โดยรวมของการทำกิจกรรมและการประชุม

การใช้เครื่องมือต่างๆ ดังกล่าวเพื่อรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูล บริบทชุมชนบ้านแม่แฮน้อยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย
- ตอนที่ 2 กิจกรรมที่สนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์บ้านแม่แฮน้อย
- ตอนที่ 3 กระบวนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์บ้านแม่แฮน้อยอย่างมีส่วนร่วม
- ตอนที่ 4 ปัจจัยและเงื่อนไขที่สนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์บ้านแม่แฮน้อย
- ตอนที่ 5 แนวทางในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์บ้านแม่แฮน้อย และแนวทางในการเชื่อมโยงกลุ่มออมทรัพย์ในรูปของเครือข่ายกับกลุ่มออมทรัพย์อื่นๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยของข้อมูลที่ได้แล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มาจัดระเบียบเพื่อประมวลผลและนำไปวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ให้เห็นถึง

ปรากฏการณ์ กระบวนการ ขั้นตอนของปรากฏการณ์ที่ศึกษา เพื่อเชื่อมโยงกับแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

5. สถานที่ดำเนินการวิจัย

บ้านแม่แฮน้อย หมู่ที่ 3 ตำบลแม่่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นชุมชนที่มีสถานะเป็นบ้านบริวารของหมู่บ้านแม่แฮเหนือ และเป็นหนึ่งใน 14 หมู่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แฮ

6. ระยะเวลาในการทำวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์บ้านแม่แฮน้อย อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่” นี้มีขั้นตอน ตั้งแต่ การค้นหาโจทย์วิจัย ค้นหาทีมวิจัย การพัฒนาโครงการวิจัยเพื่อเสนอโครงการวิจัยต่อแหล่งทุน ตลอดจนดำเนินการวิจัย ตั้งแต่ เดือนเมษายน 2545 จนถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2547 รวม 20 เดือน โดยผู้วิจัยได้เข้าไปพักในหมู่บ้าน โดยเฉลี่ยประมาณ 6 เดือน

ตาราง 2 ข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล

ขั้นตอน	วิธีการทำงาน	เครื่องมือ	ผล / ผลที่คาดว่าจะเกิด	ตัวชี้วัด
1.หาความต้องการในการทำกิจกรรมเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านของคนในชุมชน	-พูดคุย ตั้งคำถามถึง “ความฝันร่วมกัน” ของคนในชุมชน -สรุปทริเียน	-เวทีประชุมของชาวบ้าน -แนวคำถาม “อยากจะทำอะไรเพื่อให้หมู่บ้านพัฒนาขึ้น” -เทคนิค AIC (Appreciation, Influence and Control)	- ความต้องการส่วนหนึ่ง คือ “ความต้องการในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ของหมู่บ้าน”	-รายงานการลงพื้นที่
2.รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มออมทรัพย์/การทำงานร่วมกับชุมชน/กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR)	-ค้นคว้าข้อมูลจากงานวิจัย/วิทยานิพนธ์/เอกสารที่เกี่ยวข้อง	-รายงานการวิจัย/วิทยานิพนธ์/เอกสารที่เกี่ยวข้อง	-ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องกลุ่มออมทรัพย์/การทำงานร่วมกับชุมชน/กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	-วรรณกรรมที่ทบทวน/เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3.ติดตาม-สอบถามความก้าวหน้าของการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์	-พูดคุยกับแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มและผู้ที่สนใจสมัครเป็นสมาชิกกลุ่ม -เข้าร่วมสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในเวทีประชุมของชาวบ้าน -สรุปทริเียนและวิเคราะห์ปัญหาที่พบเพื่อวางแผนในการทำวิจัยต่อไป	-ประเด็นคำถามเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์/เป้าหมาย-ความจำเป็นในการออม -การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับแกนนำชาวบ้าน -การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม -การจดบันทึกสถานการณ์ในเวที	-ทราบความก้าวหน้าในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์/เป้าหมายและความจำเป็นในการออม -พบปัญหา คือ ชุมชนมีความสงสัยเกี่ยวกับการทำวิจัยรวมถึงบทบาทของนักวิจัย	-คำถามที่ชาวบ้านมีต่อนักวิจัย -รายงานการลงพื้นที่

ตาราง 2 ข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล (ต่อ)

ขั้นตอน	วิธีการทำงาน	เครื่องมือ	ผล / ผลที่คาดว่าจะเกิด	ตัวชี้วัด
4. ทำความคุ้นเคยเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนักวิจัยกับชุมชนและติดตามความก้าวหน้าในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์	-เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน -ช่วยเหลือ จัดหาสมุดประจำตัวสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ -และใช้วิธีการ ในข้อ 3 -สรุปบทเรียนและสังเคราะห์ข้อมูล	-การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับแกนนำและสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ -ประเด็นคำถามเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ -การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม -การจดบันทึกสถานการณ์ (ทำภายหลัง)	-ชุมชนมีความรู้สึกในทางบวกกับตัวนักวิจัยมากขึ้น -ทราบความก้าวหน้าในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อตกลง จำนวนสมาชิก คณะกรรมการบริหารกลุ่ม	-ท่าทีของคนในชุมชน เช่น ลักษณะการพูดคุย การชวนไปเยี่ยมเยียนที่บ้าน การให้ผู้วิจัยมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์
5. ค้นหาทีมวิจัย	-พูดคุย ชักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกกลุ่มที่มีศักยภาพเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์และความคาดหวังต่อกลุ่มและกิจกรรมกลุ่ม -สรุปบทเรียน	-การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับแกนนำชาวบ้าน -การสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) กับแกนนำชาวบ้าน -ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์/ความคาดหวังต่อกลุ่ม/กิจกรรมกลุ่ม	-ได้ทีมวิจัยที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ที่มีศักยภาพในการเรียนรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มร่วมกัน	-ทีมวิจัยในพื้นที่
6. ทำความเข้าใจพร้อมทั้งวางแผนกิจกรรมที่มีส่วนช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของ	-ทำกิจกรรมในข้อ 5 -ทีมวิจัยร่วมกันคิดแผนกิจกรรม -สรุปบทเรียน	-กระบวนการในข้อ 5 -เทคนิค AIC -การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม -การจดบันทึกสถานการณ์	-ได้แผนกิจกรรมของโครงการวิจัยที่มีส่วนสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์	-แผนกิจกรรมของโครงการวิจัยที่มีส่วนสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์

ตาราง 2 ข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูล (ต่อ)

ขั้นตอน	วิธีการทำงาน	เครื่องมือ	ผล / ผลที่คาดว่าจะเกิด	ตัวชี้วัด
กลุ่มออมทรัพย์ ร่วมกับทีมวิจัย (แผน กิจกรรมของ โครงการวิจัย)			- ทีมวิจัยมีแผนการทำงาน ร่วมกัน - ทีมวิจัยมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการทำงานที่ ตรงกัน	- แผนการทำงาน ร่วมกันระหว่าง ทีมวิจัย
7. ดำเนินการตาม แผนกิจกรรม/ รวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับบริบทชุมชน บ้านแม่แฮน้อย	- ทีมวิจัยมีการ วางแผนร่วมกันก่อน ดำเนินกิจกรรม มอบหมายหน้าที่ ดำเนินกิจกรรมและ สรุปบทเรียนร่วมกัน หลังดำเนินกิจกรรม - สรุปบทเรียน ร่วมกับสมาชิกกลุ่ม ออมทรัพย์หลังการ ดำเนินกิจกรรมทุก ครั้ง	- การสังเกตการณ์แบบมี ส่วนร่วม - การสังเกตการณ์แบบไม่ มีส่วนร่วม - การสัมภาษณ์แบบ เจาะลึก - การสนทนากลุ่ม - การสัมภาษณ์เป็น รายบุคคล - การเจาะกลุ่มสัมภาษณ์ และการสำรวจผู้ไขข้อมูล - การจดบันทึกสถานการณ์ (โดยมากจะกระทำใน ภายหลัง)	- กลุ่มออมทรัพย์ที่มีการ บริหารจัดการอย่างมีส่วน ร่วมคนในชุมชน - แกนนำชาวบ้านที่มีการ พัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถในการ พัฒนาหมู่บ้านผ่านการ ทำงานวิจัย	- จำนวนสมาชิก กลุ่มที่เพิ่มขึ้น หลังกลุ่มดำเนิน การครบ 1 ปี - การบริหาร จัดการกลุ่มออม ทรัพย์ของ คณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์ หลังกลุ่ม ดำเนินการครบ 1 ปี
8. สรุปบทเรียน/ วิเคราะห์ / สังเคราะห์ ข้อมูล	- นำข้อมูลที่ได้ ทั้งหมดมาตรวจ สอบความถูกต้อง กับชาวบ้าน - จัดระเบียบข้อมูลที่ได้ เพื่อประมวลผล และนำไปวิเคราะห์ ในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)	- การสนทนากลุ่ม	- ข้อมูลที่ผ่านการ ประมวลผลและวิเคราะห์ ในเชิงพรรณนา	- รายงาน ความก้าวหน้า โครงการวิจัย ระยะที่ 1